

Előterjesztés Gyöngyöstarján Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2021. november 8. napján tartandó közmeghallgatására

**Beszámoló a község környezeti állapotáról
2020/2021**

1. Környezetvédelmi jogszabályok végrehajtása, helyi hatáskörben lévő környezetvédelmi feladatok ellátása

Polgármesteri hatáskörben, mivel a településen szmoghelyzet kialakulásával nem kell számolni, füstködriadót a polgármester nem rendelt el.

A jegyző részére 50 környezetvédelmi hatáskört azonosít a Belügyminisztérium által kiadott hatásköri jegyzék. Zaj és rezgésvédelmi ügyben 2 esetben született határértéket megállapító határozat:

- GYT/1503-4/2020 Tarjáni Darol Kft. részére az általa üzemeltetett, Gyöngyöstarján, Jókai Mór tér 2. cím alatti épületben lévő „Krisz Kocsmája” vendéglátó helyiségben zene szolgáltatásra vonatkozó zajkibocsátási határértékek megállapítása 2020. július 2-án,

- GYT/1580-4/2020 Dérné Erbeszkorn Emese e.v. – székhelye: 3261 Abasár, Aba tér 52. KSH száma: 69069879-5630-231-10 - részére az általa üzemeltetett, Gyöngyöstarján, Jókai Mór tér 816/4 hrsz. cím alatti épületben lévő „Lesz Vigasz” vendéglátó helyiségben zene szolgáltatásra vonatkozó zajkibocsátási határértékek megállapítása 2020. július 17-én.

2. Környezetvédelem helyi szabályozása

2.1. A helyi környezet védelméről Gyöngyöstarján Község Önkormányzata Képviselő-testülete 12/2004 (V.1.) számú rendeletet alkotta, melynek legutolsó módosítása 2021. január 1-től hatályos. A rendelet egyes rendelkezései alkalmazásának tapasztalatai:

2.1.1. „4. § (3) Az épületbontásból kikerülő vagy egyéb építési törmeléknek számító hulladékot, valamint a közterületen felhalmozódott törmelékot, az építés, bontás befejezése után a tulajdonos, illetve az előidéző köteles haladéktalanul elhordani, illetve elhordatni, engedéllyel rendelkező hulladéklerakó telepre.”

Ismétlődő probléma, hogy építési-bontási, felújításból származó hulladék közterületen, külterületen kerül elhelyezésre. Az NHSZ gyöngyösi hulladékudvarában az ilyen jellegű hulladékok 250 kg/év/ingatlan mennyiségig elhelyezhetőek, ezen felül a gyöngyössolyosi kőbányában mint inert hulladék lerakó helyen elhelyezhetőek.

A Büntető Törvénykönyv 248. §-a az alábbiak szerint rendeli büntetni az ilyen cselekményeket:

„(2) Aki arra a célra hatóság által nem engedélyezett helyen

a) az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére alkalmas vagy

b) jelentős mennyiségű

hulladékot elhelyez, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) veszélyes hulladéokra,

b) különösen jelentős mennyiségű hulladékra, vagy

c) különös visszaesőként

követik el.”

2.1.2. „5. § (3) Az ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni a házhoz vagy telekhez kapcsolódó járdaszakaszc és nyílt vízelvezetésű árok, vagy a zöld sáv teljes területének a tisztán tartásáról, gyommentesítéséről, a járda (járda hiányában 1,5 m széles sáv) és a járműsáv közötti kiépített vagy kiépítetlen terület gondozásáról, tisztán tartásáról, személtmentesítéséről, síkosságmentesítéséről. Az

ingatlan tulajdonosa köteles az ingatlant határoló gyalogút (járda) mellett felburjánzó gaz irtására is (gyommentesítés) oly módon, hogy az útburkolat ne károsodjon. Az összesöpört szemetet háztartási szemétként kell kezelni.

(4) Az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) a nyílt vízelvezetésű árokban köteles a vízelvezetést a levágott fű, gaz összegyűjtésével, az iszap és hordalék kitakarításával biztosítani.”

„16. § (3) Az ingatlant határoló gyalogút, járda melletti zöldterület, árok, útpadka fűvének nyírása, illetve kaszálása az ingatlan tulajdonosának, kezelőjének, használójának feladata. A kaszálásból, nyírásból származó növényi hulladékot köteles összegyűjteni, elszállítani (ömlesztve vagy zsákos állapotban).”

A Gyöngyöstarjáni Közös Önkormányzati Hivatal községüzemeltetési ügyintézője közterület ellenőrzés során ellenőrzi a rendelet betartását, 2021-ben az ingatlantulajdonosok részére ... esetben küldött figyelmeztetést az önkormányzati rendelet betartására, melyet követően az ingatlantulajdonosok kötelezettségüket teljesítették.

2.1.3. „21. § Belterületen gázüzemű üzemi zajforrás használata tilos.

22. § Külterületen gázüzemű üzemi zajforrás használata 22 és 6 óra között tilos. 6 és 22 óra között a gázüzemű üzemi zajforrás belterület felé nem irányítható.”

A lakosság és a mezőgazdasági termelők között konfliktust jelent betakarítás, szüret előtti időszakban a vadak gázüzemű berendezéssel történő riasztása. Az önkormányzat szabályozása ezek használatát lehetővé teszi, de az éjszakai használatot kizárja.

2.1.4 Az Önkormányzat környezetvédelmi alapja

2020-ban 165 770 Ft bevétele származott a környezetvédelmi alaphoz talajterhelési díjból, melyet az önkormányzat ár- és belvízvédelmi feladatokra valamint közutak felújítására fordított.

2.2. A veszélyhelyzet idején az önkormányzat felhatalmazást kapott az avar és kerti hulladék égetésének önkormányzati rendeletben szabályozására. A Képviselő-testület ezt a rendeletet megalkotta, de emellett a zöldhulladékgyűjtéssel biztosítja az avar és kerti hulladék környezetterheléstől mentes elszállítását is. A tapasztalatok szerint sokan az elszállítás lehetőségével élnek is, de még gyakran előfordul, hogy az erre kijelölt hétfői napon az égetésből származó füst a község domborzati adottságai miatt megüledik.

3. Környezetvédelmi követelmények érvényesítése az önkormányzat fejlesztései során

Az önkormányzat 2021. évre fejezi be a polgármesteri hivatal, a művelődési ház és az általános iskola energetikai korszerűsítését, mely során az épületek energiafelhasználásának csökkentésével a CO₂-kibocsátás is csökken.

4. Önkormányzat vagy társulása által megszervezett közszolgáltatások

4.1 Ivóvíz- és szennyvízhálózat üzemeltetése

Az ivóvízellátás és szennyvízelvezetés biztosítása önkormányzati feladat, az ivóvíz és szennyvízhálózat tulajdonosa a Gyöngyös Városi Önkormányzat, üzemeltetője a Heves Megyei Vízmű Zrt.

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv) értelmében a víziközművek felújítása, fejlesztése, rekonstrukciója az ellátásra kötelezett Önkormányzat feladata. A felújítások a víziközmű üzemeltetője által megfizetett használati (bérleti) díj terhére valósulnak meg, a konkrét fejlesztések és felújítások a költségvetés készítése során kerülnek meghatározásra. A rekonstrukcióra kerülő gerincszakaszok kijelölése a csőtörések száma és az adott szakasz által ellátott fogyasztók száma alapján történik.

A használati díj kizárólag a víziközmű felújítására fordítható, a felhasználásról éves beszámolót kell készíteni a felügyeletet ellátó Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal részére.

4.2 Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz (szippantott szennyvíz)

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtése és ártalmatlanításra való átadása az Önkormányzat által megszervezendő közszolgáltatás keretében történik, a közszolgáltató a Terra-Vita Kft. (Eger, Grónay u. 10.)

4.3. Hulladékkezelés

Gyöngyöstarján településen az NHSZ Észak-KOM Régió Kft. a közszolgáltató, a tényleges tevékenységet pedig alvállalkozóként az NHSZ Mátra Hulladékkezelő Nonprofit Kft. látja el.

A központi jogszabályok értelmében a papír, üveg, fém- és műanyag csomagolóanyag szelektív gyűjtése kötelező, az önkormányzati rendelet értelmében pedig a szelektív gyűjtés házhoz menő gyűjtéssel valósul meg, melynek igénybevétele kötelező.

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos lakossági tájékoztatás a hatályos jogszabályok értelmében a Közszolgáltató kötelezettsége, aminek – legalább is évente egy alkalommal - eleget tesz. A Közszolgáltatót segítve az önkormányzat is rendszeresen tájékoztatja a lakosságot minden, hulladék közszolgáltatással kapcsolatos kérdéstről, így a szelektív gyűjtés helyes módjáról is.

A begyűjtött hulladékokat az NHSZ gyöngyösi telephelyén válogatják, majd hasznosításra adják át.

2018. július 1-jén hatályba lépett a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 13/2017. (VI.12.) EMMI rendelet, melynek 1. melléklet 3. pontja szerint jelentősen növekedett a zöldhulladék gyűjtés előírt gyakorisága. Településünkön az áprilistól novemberig tartó időszakban a gyűjtés kéthetente történik.

A közszolgáltatást igénybe vevő lakosok a gyöngyösi hulladékudvar szolgáltatásait is igénybe vehetik.

A hulladékudvarban az alábbi anyagokat lehet elhelyezni:

NEM VESZÉLYES HULLADÉKOK

- Műanyag csomagolási hulladék (PET palackok, fóliák)
- Karton (dobozok, hullámpapírok)
- Papír (újságpapírok, szórólapok)
- Gumiabroncsok (8 db/év/ingatlan a behozható mennyiség)
- Öblös- és sík üveg
- Étolaj és zsír (sütésből visszamaradt)
- Elektromos és elektronikus hulladékok
- Lom hulladék
- Építési törmelék

Nem veszélyes hulladékok esetén 250 kg/év/ingatlan a díjmentesen behozható mennyiség, ezen felül térítési díj ellenében tudják fogadni.

VESZÉLYES HULLADÉKOK

- Motor-, hajtómű-, és kenőolajok és ezek göngyölege
- Növényvédőszeres és göngyölege
- Fénycsövek és egyéb higanytartalmú hulladékok
- Festék- vagy lakk hulladékok
- Elemek és akkumulátorok

Veszélyes hulladékok esetén 100 kg/év/ingatlan a hulladékgyűjtő udvarban ingyenesen leadható mennyiség, ezen felül csak térítés ellenében tudják fogadni.

A házhoz menő lomtalanítás évente 1 alkalommal igényelhető.

Az Ingyen piacban rendszeresen jelennek meg olyan hirdetések, melyek „teljes lomtalanítást”, hagyaték felvásárlást kínálnak. Az ingatlantulajdonos kizárólag a közszolgáltatónak jogosult hulladékot átadni, a „vállalkozónak” átadott hulladék jelentős része a közterületen köt ki, amiért első sorban az ingatlantulajdonos a felelős, mivel a hulladék tulajdonjogát kizárólag a Közszolgáltatóra ruházhatja át.

Az építési hulladékot a COLAS Északkő Kft. gyöngyössolymosi bányaiüzeme inert hulladék hasznosítására vonatkozó engedéllyel rendelkező telephelye átveszi.

Összes elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (tonna)

Települési szilárd hulladéknak minősül a - háztartási hulladék: az emberek mindennapi élete során a lakásokban, valamint a pihenés, üdülés céljára használt helyiségekben és a lakóházak közös használatú helyiségeiben és területein, valamint az intézményekben keletkező, - közterületi hulladék: közforgalmú és zöldterületen keletkező, - háztartási hulladékhoz hasonló jellegű és összetételű hulladék: gazdasági vállalkozásoknál keletkező - külön jogszabályban meghatározott - veszélyesnek nem minősülő szilárd hulladék.

(forrás: <https://www.teir.hu/helyzet-ter-kep>)

5. Az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR) internetes lapján elérhető adatok összegzése

5.1. Az OKIR a következő típusú objektumok adatait tartalmazza Gyöngyöstarján közigazgatási területén:

- borászattal összefüggő tevékenységek 3 tétel (ebből 1 tétel megszűnt)
- előkevert betongyártó telep 1 tétel
- sertéstelep és ivóvízkút 1 tétel (tudomásunk szerint nem működő)
- villanszerelő műhely 1 tétel
- autószerelő műhely 1 tétel (az üzemeltető nem üzemelteti)
- kereskedelmi és vendéglátó telephely 2 tétel (ebből 1 tétel megszűnt)
- szennyvíztisztító telep 1 tétel
- Sertéstelep - hígtrágya tároló medence (600 m³) 1 tétel (nem beazonosítható helyszín)
- nem veszélyes hulladék hasznosítás telephelye 1 tétel (hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkezik)
- kőbánya 3 tétel
- papír, karton és csomagolási hulladékok keletkezésének helyszíne 1 tétel
- 20 kV-os távvezeték 1 tétel
- nem veszélyes hulladékok átvevő hely 1 tétel (megszűnt)

5.2. A legnagyobb kibocsátó telephelyek adatbázisa Gyöngyöstarján területére adatot nem tartalmaz.

5.3. Légszennyező anyag kibocsátásokról Gyöngyöstarján Községben 2019. évi adatok állnak rendelkezésre. A Borhy tanya telephelyen mért adatok a következők:

4479	kg/év	Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂
1160	kg/év	Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂
20	kg/év	Szilárd anyag
229	kg/év	Szén-monoxid

5.4. A felszíni vizek vizsgálatánál a Tarján patak 2019-es adatai állnak rendelkezésre:

ME- RESSZAM	ANYAG_NEV	MI- NI- MUM	MAXI- MUM	ATLAG	MERTEKEGY- SEG_NEV
8	Fenolftalein-lúgosság (p-lúgosság)	0	0,1	0,025	mmol/liter

8	Nitrit-nitrogén (NO ₂ -N)	0	0	0	gramm/liter
8	Ásványi nitrogén	0	0,006	0,001125	gramm/liter
8	Nitrát-nitrogén (NO ₃ -N)	0	0,003	0,000375	gramm/liter
8	Ortofoszfát	0	0,00429	0,002268	gramm/liter
8	Nitrit	0	0	0	gramm/liter
8	Ammónium	0	0,003	0,000375	gramm/liter
8	Nitrát	0	0,016	0,002375	gramm/liter
1	Szulfát	0,071	0,071	0,071	gramm/liter
8	Pentaklór-fenol	0	0	0	mg/l
2	2,4-DCP	0	0	0	mg/l
8	Klorid	0	0,055	0,012375	gramm/liter
8	Vezetőképesség	0	882	210	mikroSiemens/centiméter
8	para-terc-oktilfenol	0	0	0	mg/l
8	Oldott oxigén (oxigén telítettségi százalék)	0	117	31,625	százalék
3	Hidrogén-karbonát	0	0	0	gramm/liter
8	Réz (oldott)	0	0,000004	0,000001	mg/l
1	Szerves szén (TOC) összesen, mint összes C, vagy COD/3	0	0	0	gramm/liter
8	Oxigén (oldott)	0	0,015	0,003875	gramm/liter
8	Cink (oldott)	0	0,000083	1,59x10 ⁻⁵	mg/l
8	Arzén (oldott)	0	0,000016	5,13 x10 ⁻⁶	mg/l
8	Ammónia-ammónium-nitrogén	0	0,002	0,00025	gramm/liter
3	Karbonát	0	0	0	gramm/liter
8	Ólom (oldott)	0	0,000002	5 x10 ⁻⁷	mg/l
8	Metilorange-lúgosság (m-lúgosság)	0	4	1	mmol/liter
8	Higany (oldott)	0	4 x10 ⁻⁸	1 x10 ⁻⁸	mg/l
8	Összes szerves nitrogén (N-ben)	0	0,002	0,000875	gramm/liter
8	Kadmium (oldott)	0	1 x10 ⁻⁷	3,75 x10 ⁻⁸	mg/l
8	Klorofill-a	0	6,85 x10 ⁻⁵	1,24 x10 ⁻⁵	gramm/liter
8	Króm (oldott)	0	0,000001	3,75 x10 ⁻⁷	mg/l
8	Metilorange-lúgosság (m-lúgosság)	0	4	1	mmol/liter
4	Oldott szerves szén (DOC)	0	0,008	0,002	gramm/liter
8	Levegő hőmérséklet	0	13	2,75	°C
8	Oxigénfogyasztás (KOIps) eredeti	0	0,009	0,003875	gramm/liter
8	Nikkel (oldott)	0	0,000005	1,13 x10 ⁻⁶	mg/l
8	Víz hőmérséklet	0	11	1,875	°C
8	Biokémiai oxigénigény (BOI ₅)	0	0,008	0,00225	gramm/liter
8	Összes foszfor	0	0,00174	0,000425	mg/l
8	Összes nitrogén	0	0,0125	0,005971	mg/l

5.5. A szennyezőanyagok kibocsátásánál a szennyvíztisztító telep 2019. évi adatai érhetőek el:

KAJ_NEV	KI_ANYAG_MENNY_KG
pH, határérték felett	null
pH, határérték alatt	null
Összes nitrogén	2122,783
Szerves oldószer extrakt (olajok, zsírok)	40,053
Ammónia-ammónium-nitrogén	1209,586
Összes foszfor	340,446
Dikromátos oxigénfogyasztás (KOIk)	7289,555
Biokémiai oxigénigény (BOI ₅)	2299,014
Összes lebegő anyag	2242,94

A kibocsátott szennyvíziszap mennyisége 35 m3, szárazanyag tartalma 1,05 t/év.

6. Egyéb adatok

6.1. Az országos Légszennyezettségi Mérőhálózat Gyöngyöstarján községhez legközelebbi automata mérési pontja Gyöngyössolymos-Nyírjesen van. A 2021. évi adatok alapján az alábbi maximumokat mérték:

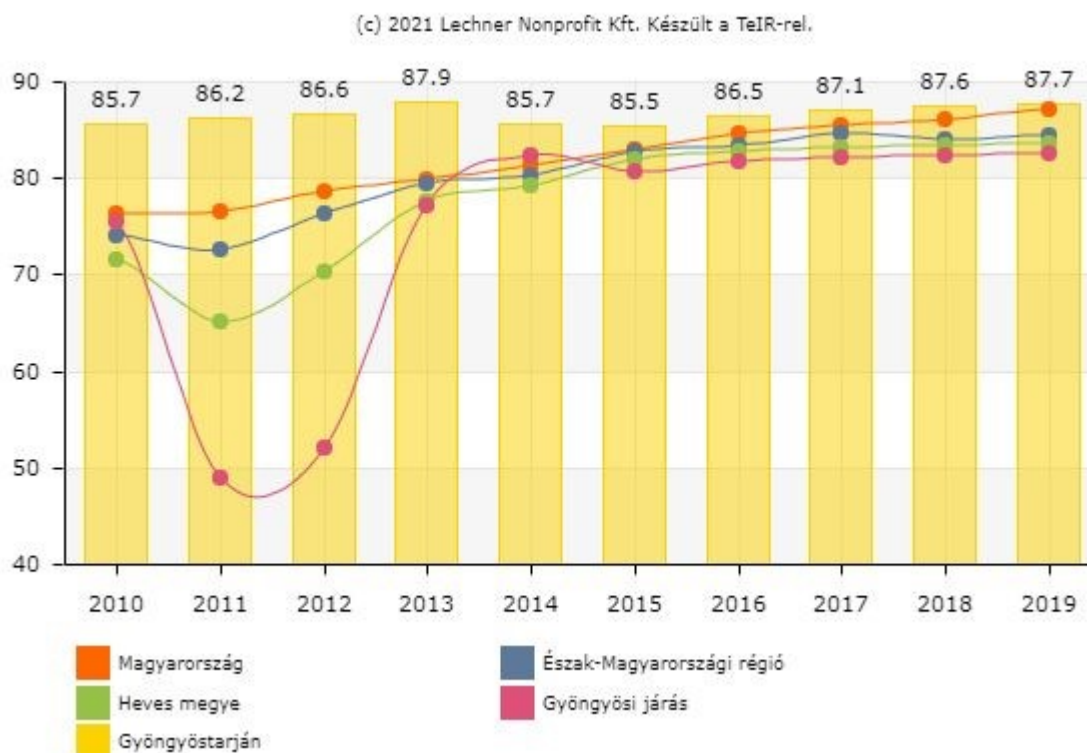
	Határérték	Maximum időpontja	Maximum értéke
SO ₂	125 ug/m ³	2021.08.14	46
NO ₂	85 ug/m ³	2021.01.19.	11,1
O ₃	-	2021.07.13	132,1
PM ₁₀	50 ug/m ³	2021.06.23	46

6.2. A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet sorolja be a megye településeit a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny, érzékeny, kevésbé érzékeny, valamint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen lévő települések kategóriába. Gyöngyöstarján Község besorolása felszín alatti vizek tekintetében: érzékeny.

6.3. Közműolló (%)

Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékában

(forrás: <https://www.teir.hu/helyzet-ter-kep>)

6.4 A Kormány 1155/2016. (III. 31.) Korm. határozatával fogadta el Magyarország felülvizsgált, 2015. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervét. A Gyöngyöstarjánt érintő munkarészek a Tarna-alegység fejezetben kaptak helyet. A Gyöngyöstarján területén átfolyó Tarján-patakra a következő megállapítások szerepelnek az anyagban:

- a vízfolyás azonosítója: AEQ038

- a vízfolyás leírása: dombvidéki – közepes esésű – meszes – durva és közepes-finom mederanyagú – kicsi vízgyűjtőjű

- kommunális szennyvízterhelés forrása: Gyöngyöstarján szennyvíztelep, tápanyag és szervesanyag terhelés hatása a befogadóra jelentős
- nem közcsatornás terhelés lakosságegység arányosan: 16%
- a patakon nitrát monitoringhely kialakítása nem tervezett.
- felszíni víztest kémiai minősítése: jó, hidromorfológiai állapot: kiváló, fizikai-kémiai állapot: gyenge, biológiai állapot: mérsékelt, ökológiai minősítés: mérsékelt.

(A 2010. évi vízgyűjtő-gazdálkodási terv a gyöngyöstarjáni szennyvíztisztító telep minősítésénél az alábbiakat tartalmazta: Szerves anyag tekintetében túlterhelt telep, amely terhelését időnként tovább növelik a borászati eredetű szennyvizek. A telep felülvizsgálata, intenzifikálása javasolt a határérték feletti szennyezés megszüntetése érdekében. A borászati eredetű szennyvizek felülvizsgálata, esetlegesen megfelelő előtisztító építése javasolt.)

Gyöngyöstarján, 2021. november 4.

Kiss Viktor polgármester